

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. VI. Recitè imponi potest pro pœnitentia sacramentali Confessio sacramentalis, Communio, Abstinentia à Communione, Oratio pro defunctis vel aliis vivis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

satisfactio- nis Christi.

ternam passionem? Dicit autem Trident. supra: Accedit ad hæc, quod dum satisfaciendo passim pro peccatis, Christo lesu, qui pro peccatis nostris satisfecit, ex quo omnis nostra sufficientia est, conformes efficiamur. Ergo Trident. per satisfactionem, quæ est tertia pars Sacramenti Pœnitentiæ, intelligit opera externa. Unde ibidem distinguit illa à dolore interno, dicens: Neque verò securior ulla via in Ecclesia Dei unquam existimata fuit ad amovendam imminentem à Domino pœnam, quam ut hæc Pœnitentiæ opera homines cum vero animi dolore frequentent.

108. Opera externa magis à peccato revocant, quam merè interna.

Rom. 6.

Profectò jejunia, eleemosynæ, & similia opera pœnalia externa, magis à peccato revocant, & quasi fræno quodam coercerent pœnitentes, quàm opera merè interna, suntque magis proportionata pœnis Purgatorii, utique externis, pro quibus homo in hac vita satisfacit, & à quibus solvitur; quidni ergo regulariter hujusmodi opera debeant imponi? Ita postulat debitus ordo justitiæ vindicativæ. Sicut, inquit Apost. Rom. 6. v. 19. exhibuistis membra vestra servire immunditiæ & iniquitati ad iniquitatem; ita nunc exhibete membra vestra servire iustitiæ in sanctificationem.

Audiamus Chrysol. Homil. 10. in Matth. Facite, inquit, fructus dignos Pœnitentiæ: quo autem modo fructificare poterimus? Si utique peccatis adversa faciamus, v. g. aliena rapuisti? Incepit donare iam propria. Longo tempore es fornicatus? A legitimo quoque usu suspendere conigui, ac perpetuam continentiam septus paucorum dierum castitate meditare. Iniviam vel opere cuiquam, vel sermone fecisti? Refer benedictionis verba contritiis, & percutientes te nunc officii, nunc etiam beneficiis placare contendere: neque enim vulnerato sufficit ad salutem tantummodo picula de corpore evellere, sed etiam remedia adhibere vulneribus. Delicias ante & temulentia distuluebas? Ieiunio & aqua potu utramque compensa.

109. Solvitur obiectio de sumpta ex Trid.

Nec obstat Trident. sess. 6. c. 14 ibi: Itemq; satisfactionem per ieiunia, eleemosynas, orationes, & alia pia spiritualis vitæ exercitia. Nam intelligit alia exercitia similia enumeratis, vel si loquitur etiam de exercitiis merè internis, solùm vult per hæc posse absolutè satisfieri Deo, ut latius probavimus Sect. præc. Concl. 5. non autem ea communiter posse à Sacerdotibus imponi pro satisfactione sacramentali, ut satis superque probat communis & perpetua praxis Ecclesiæ, à qua nullatenus est recedendum.

Si autem à me queritur, quæ in particulari sint Alia pia spiritualis vitæ exercitia, quæ regulariter imponi possunt, & an inter illa veniant Confessio peccatorum, Communio, Abstinencia à Communione, Oratio pro Defunctis &c. Respondeo & Dico sexto:

CONCLUSIO VI.

Rectè imponi potest pro Pœnitentiæ sacramentali Confessio sacramentalis, Communio, Abstinencia à Communione, Oratio pro Defunctis vel aliis vivis.

Quaritur Scotus 4. dist. 15. q. 1. n. 11. si cuiuslibet peccato respondet propria satisfactio Et respondet n. 12. Peccatis in genere distinctis in tria membra, scilicet in peccatum carnis, in peccatum concupiscentiæ oculorum, & superbiæ vitæ videlicet 1. Iam. 2. correspondent de congruo propria satisfactiones in genere, scilicet peccato carnis ieiunium &c. de qua correspondentiâ in generali videtur dicta Sect. præc. ed. Concl. 5.

Sic dictum est (prosequitur Doctor n. 13.) de correspondentiâ ista in generali, & de congruo Sed de necessario, vel congruo in casibus specialibus non sic: nam alicui potest non competere unum istarum operum pœnalium, qui tamen peccavit peccato, cui de congruo correspondet talis pœna vel satisfactio, ut pauperi, qui furatus est, non competat date eleemosynas, & sic in aliis casibus, & tunc si contritio non sufficiat, non debet peccatum omnino manere inultum. Et possibile est ergo, & congruum pro tanto, imponere pro satisfactione propria huic peccato aliquid, quod tamen non est sibi proprium secundum universalem correspondentiâ de congruo, & si requiritur discretio Sacerdotis, ut non imponat aliâ pœnam nimis sibi disconvenientem, sed aliam, quæ magis ipsi convenit, & quàm forte melius adimplebitur.

Specificat n. 14. in divite; Dives, inquit, qui lapsus est ad peccatum carnis, si est ad id delictatus, quod non velit ieiunare, nec aliam macerationem notabilem subire, vel presumatur, quod si sibi imponeretur, citò abiret, & sic peccaret novo peccato, invidendus est ad orationem & eleemosynam, & illud sibi imponendum est, quod libentius recipit, & quod creditur perseverantius adimplere. Hæc ille.

Igitur discretioni Sacerdotis relinquatur impositio pœnitentiæ, ut expressè docet Trident. sess. 14. c. 8. ibi: Debent ergo Sacerdotes Domini, quantum spiritus & prudentia suggererint, pro qualitate criminum, & pœnitentiam facilitat, salutare & convenientes satisfactiones imponere. Et ideo propositi nostri non est, in speciali examinare, aut decernere, quæ opera hic & nunc possint, aut debeant imponi; sed tantum breviter disputare de aliquibus operibus, quæ videri possent nunquam rectè imponi pro pœnitentiâ sacramentali.

Et primò

111. An Confessio facta mentalis possit imponi pro peccatis à quibus non est non.

Et primò ne sacramentalis Confessio non potest vel imponi commissoriam & illud non est in iungendo coniungat abque patet amplius nisi pœnitentiâ ditione re natura sua conditione accidens est ad verò non va commisionalis, c. nitens con-

112. An possit imponi Confessio sub conditione in peccato iam facta.

Hinc S. statim, Confessio sub pœnitentiâ in huiusmodi confitendo illam, vel catum, statim lib. 3. cap. 7. proposuit bet conclusum bium est pœnam, Confessor teri, aliquam iuramentum Affirmam

113. An possit imponi Confessio sub conditione in peccato iam facta.

Juram. hinc adferunt usu. cap. 7. teneri in ea temerè vis id con peccatis id probatur. Hæc ille.

Et par teneri accedit Toletus 7.) qui ad nitenti, c. in iungit: tu alias fac ducit, quæ vâm confit omnino confiteri, præcepto, vitium, ille.

114. Ego au

nitentia.

USIO. VI.

potest pro Penitentiâ Confessio
is, Communio,
à Communione,
Defunctis vel aliis

Sect. 13. De Satisfactione sacramentali. Concl. 6. 915

111. An Confessio sacramentalis possit imponi pro peccatis à quibus quod non.

Et primò quidem dubitatur de Confessione sacramentali; nam vel imponitur iterata Confessio eorundem peccatorum, & hoc fieri non potest, propter nimiam ejus difficultatem, vel imponitur Confessio peccatorum nondum commissorum, si forè postea committantur; & illud non valet, quia absoluta Confessione est injungenda absoluta satisfactio, ne alioquin contingat dari Sacramentum mutilum, seu absque parte satisfactoria, casu quò penitens amplius non peccet. Et licet in casu aegritudinis penitens, imponatur penitentia sub conditione revalescentiæ, æquidem penitentia ex natura sua est absoluta, & solum per accidens conditionalis, id est, per se obligat, nisi per accidens exculatur penitens ob impotentiam: at verò nova Confessio, si forè penitens nova committat peccata, essentialiter est conditionalis, cum planè per accidens sit, quòd penitens committat nova peccata.

112. An possit imponi Confessio sub conditione peccati in generali vide Concl. 5.

Hinc Sancius in Select. disp. 13. n. 8. existimat, Confessarium minimè imperare posse sub penitentia Confessionem fieri, si iterum in hujusmodi crimen incidit penitens, dicendo illi: Te adstringo penitentia vinculo intra unum, vel duos dies, simul ac commissis hoc peccatum, statim confiteri. Citat Sanchez in Sum. lib. 3. cap. 5. n. 17. ubi sic ait: Quod si sæpè proposuit emendam (loquitur de eo, qui habet consuetudinem jurandi) nec id fecit, dubium est, an teneatur penitens ad aliquam penam, vel remedium acceptanda judicio Confessoris, quælia sunt frequentius confiteri, aliquam elemosinam largiri pro singulis juramentis temerariis, aut alia hujusmodi.

113. Ego autem dico, cum Sacerdos habeat potestatem imponendi satisfactionem tam ad novæ vitæ custodiam, quàm ad præteritorum peccatorum vindictam, si injuncta Confessio est planè necessaria ad novæ vitæ custodiam & infirmitatis medicamentum, quidni Confessarius possit illam præcipere sub conditione relapsus? Neque enim propter daretur Sacramentum Penitentia absque parte satisfactoria, quia præter illam Confessionem, necessariam ad novæ vitæ custodiam, imponeret ei aliam satisfactionem absolutam ad præteritorum peccatorum vindictam. Quod enim hoc non possit facere, unde probatur? Faciat ergo, & habemus integrum Sacramentum Penitentia, non obstante illà conditionalis satisfactione, necessarià ad novæ vitæ custodiam; atque hæc est communis praxis Confessoriorum.

Affirmat Suarez tom. 2. de Relig. tract. de Juram. lib. 3. cap. 8. n. 7. nullumque rationem adfert. At meliùs Sotus de Juram. abusu. cap. 12. absolutè & indistinctè ait, non teneri in rigore penam aliquam acceptare, si in ea temeraria juramenta reingiderit, quamvis id consilium saluberrimum sit. Quia aliis peccatis id imponi nequit, nec jure aliquo probatur speciale esse in hac consuetudine. Hæc ille.

114. Confessio eisdem venialibus, aut novis mortalibus, non est ratio, quare penitens non teneatur eam acceptare, si velit absolvi, quando omnibus consideratis Confessarius judicat ipsam esse salutem & convenientem.

Et par ratio procedit, inquit Sancius, non teneri acceptare injunctam Confessionem: tradit Toletus in Sum. lib. 3. c. 18. n. 3. (aliàs 7.) qui addit debere Confessarium dicere penitenti, quando frequentem Confessionem injungit: Ego non te obligo, sed solum doceo, quod tu aliàs facere teneris. Ita Sancius. Ex quo deducit, quòd si penitens ad deserendam pravam consuetudinem peccandi judicaret, fore omninò necessarium medium frequentius confiteri, teneretur acceptare non distincto præcepto, sed ratione virtutis contrariæ ad vitium, cujus habet consuetudinem. Hæc ille.

115. Confessio eisdem venialibus, aut novis mortalibus, non est ratio, quare penitens non teneatur eam acceptare, si non vi præcepti Confessarii, saltem ratione virtutis contrariæ ad vitium seu peccatum, quod alioquin non detestatur, cum proposito de cætero non peccandi, sed potius iteratò vult committere, cum nolit acceptare remedium, omninò necessarium ad illud evitandum.

Sancius in Selectis suprâ n. 4. existimat, posse Confessarium obligare penitentem, ad acceptandam penitentiam injunctæ Confessionis eorundem peccatorum, & negare Absolutionem; fatetur tamen n. 5. tale præceptum rigidum fore, quando penitens libenter acceptaret penitentiam Confessionis frequentandæ de quibuscumque criminibus ipse vellet confiteri; nam (inquit) Confessio sacramentalis horum vel illorum criminum

testatem imponendi satisfactionem tam ad novæ vitæ custodiam, quàm ad præteritorum peccatorum vindictam, si injuncta Confessio est planè necessaria ad novæ vitæ custodiam & infirmitatis medicamentum, quidni Confessarius possit illam præcipere sub conditione relapsus? Neque enim propter daretur Sacramentum Penitentia absque parte satisfactoria, quia præter illam Confessionem, necessariam ad novæ vitæ custodiam, imponeret ei aliam satisfactionem absolutam ad præteritorum peccatorum vindictam. Quod enim hoc non possit facere, unde probatur? Faciat ergo, & habemus integrum Sacramentum Penitentia, non obstante illà conditionalis satisfactione, necessarià ad novæ vitæ custodiam; atque hæc est communis praxis Confessoriorum.

Quantum ad Confessionem absolutè impositam, si intelligatur de eisdem peccatis venialibus, aut novis mortalibus, non est ratio, quare penitens non teneatur eam acceptare, si velit absolvi, quando omnibus consideratis Confessarius judicat ipsam esse salutem & convenientem.

De Confessione eorundem peccatorum mortalium; semel directè per Absolutionem remissorum, ratio dabitur est, nimia ejus difficultas, propter quæ penitens non teneatur eam acceptare, sed liberum erit penitenti eam acceptare, quòd si acceptaverit, indubiè obligabitur, sicuti si eam novisset; sin minus, non poterit propter negari Absolutio, nisi omninò foret necessaria ad evitandum peccatum in futurum, tunc enim Confessarius non poterit eam absolvere; hæud ideo præcisè, quia non vult acceptare, seu subijci præcepto Confessarii, sed quia non habet efficacè propositum emendationis; tali ergo casu tenetur penitens eam acceptare, si non vi præcepti Confessarii, saltem ratione virtutis contrariæ ad vitium seu peccatum, quod alioquin non detestatur, cum proposito de cætero non peccandi, sed potius iteratò vult committere, cum nolit acceptare remedium, omninò necessarium ad illud evitandum.

Sancius in Selectis suprâ n. 4. existimat, posse Confessarium obligare penitentem, ad acceptandam penitentiam injunctæ Confessionis eorundem peccatorum, & negare Absolutionem; fatetur tamen n. 5. tale præceptum rigidum fore, quando penitens libenter acceptaret penitentiam Confessionis frequentandæ de quibuscumque criminibus ipse vellet confiteri; nam (inquit) Confessio sacramentalis horum vel illorum criminum

Sententia Auctoris.

114. Confessio eisdem venialibus, aut novis mortalibus, non est ratio, quare penitens non teneatur eam acceptare, si velit absolvi, quando omnibus consideratis Confessarius judicat ipsam esse salutem & convenientem.

An etiam eisdem peccatis mortalibus?

115. Sententia Joan. Sanchez.

Zzzzzz medici.

Et primò

medicinalis est, & ad comparandam bonam consuetudinem frequentandæ Confessionis est apta; & nulla fortè ratio inveniri poterit, quâ sit meliùs pœnitenti, eum astringi ad repetendum peccata jam confessâ, quàm indifferenter obligari, sive illa, sive alia peccata velit aperire. Et piè agendum est cum pœnitente, neque pudore confundendus.

Planè non est pudore confundendus, & ideo non debet, nec potest unquam obligari ad iteratam Confessionem peccatorum mortalium, quia talis confusio non est tolerabilis, nisi accedat libera acceptatio pœnitentis.

116.
Fundamen-
tum ejus.

Ex quo patet responsio ad fundamentum Sancii supra n. 4. Quotiescumque (inquit) pœnitentia medicinalis est, & tolerabilis, jus habet Confessarius ad compellendum pœnitentem acceptare, & negare Absolutionem; aliàs in nullo casu potiretur jure coactionis Confessarius in ordine ad imponendam pœnitentiam..... At obligari pœnitentem iterum & sæpè eadem peccata confiteri, vel indifferenter Confessionem sibi præcipi, sive venialium, sive mortalium, medicinale est ipsi, tam ob pudorem, quàm ob bonam consuetudinem gignendam ex crebra Confessione, nec intolerabilis lex erit.

Sicut enim intolerabilis non est lex, quâ se ex voto astringit pœnitens ad iterum eadem crimina detegenda Confessario: eodem sanè modo intolerabile nequitiam judicari debet, quod à Confessario sub pœnitentia præcipiatur. Quòd enim à se, vel ab alio oriatur obligatio, nihil refert, si aliàs circa materiam tolerabilem lex ferretur ad hoc quòd vim obligandi contineret. Hucusque Sancius. Parùm doctè pro viro docto.

117.
Rejicitur.

Nam quis unquam vir doctus sic argumentatus fuit: pœnitens potest se astringere ex voto ad perpetuam Castitatem; ergo Confessarius potest pœnitenti præcipere perpetuam Castitatem, & compellere pœnitentem acceptare? Ineptæ est talis Consequentia. Ideoque alio argumento probandum esset, iteratam Confessionem eorumdem peccatorum non esse intolerabilem.

Probat, inquit, quia Confessarius judicat, id expedire pœnitenti, & necessarium esse. Respondet; quid si idem judicaret de voto Religionis, de voto perpetuæ Castitatis. &c. num ideo posset pœnitentem involuntarium ad ea omnia obligare? Non puto, nisi sit extrema necessitas, sic ut pœnitens jure naturali teneatur ralem medicinam assumere. Sic enim non quælibet necessitas boni communis, tribuit potestatem Legislatori humano, obligandi subditos ad aliquem actum cum periculo vitæ, aut alterius gravis nocuenti, sed necessitas extrema.

118.
Obiectio.

Sed dicit aliquis; Summum Pontificem posse vota Castitatis, Religionis, & alia com-

mutare in mensuras Confessiones, nemo dubitat. At non existentibus novis criminibus, ut commutatio voti implenda sit, necessarium utique erit peccata antea confessi iterum aperire; vel aliqua crimina Absolutioni subjicere sive sint mortalia, sive venialia. Fit ergo posse imponi fidei obligationem rursus coram Confessario sacramentaliter denudare peccata. Interesne quidquam obligationem oriri jure commutationis, aut pœnitentiæ? Ita interrogat Sancius n. 5.

Respondet; multùm interest, quia commutatio voti fit dependenter à voluntate voluntis; pœnitentia autem injungitur independenter à voluntate pœnitentis, & in casu supponitur. Alioquin dico, nec ipsum Pontificem posse commutare votum meum contra meam voluntatem in iteratam Confessionem peccati mortalis, semel directè absoluti. Atque hæc satis de prima parte Conclusionis.

Secunda pars est communis, quidquid ex parte contradicit Joannes Sancius in Selectis disp. 33. n. 8. ubi sic ait: Fateor, quòd pœnitens non teneatur acceptare illam pœnitentiam (puta sumptionem Eucharistiæ absolute impostam) eò quòd adimpletio ipsius sive peccato, mundam conscientiam præsupponat; jusque habet (nisi libenter cedat) ut non gravetur sub vinculo pœnitentiæ acceptare opus, quod adimplendum sit in statu gratiæ, nisi velit de novo peccare, ut docet expressè Palat. in 4. dist. 15. disp. 4. colum. 7. sicut non posset constringi sub pœnitentia non recitare Horarium junctum, nisi in statu gratiæ nam status pœnitentis non est aliquid materiale & sensibile; & sic non poterit rationem pœnitentiæ intrare. Nec teneatur acceptare opus, quod perplexitatem ei adducere possit, sive adimpleat, sive non; nam si non adimpleverit pœnitentiam injunctam, præceptum frangere perspicuum est; si autem in peccato adimpleat, licet non frangat præceptum pœnitentiæ, reverentiæ tamen mandatum, debet Sacramento Eucharistiæ, dissolvit. Hæc tenet Sancius.

Interim n. 7. admittit eam posse à Confessario imponi; cum, inquit, illa sumptio sit actus Religiosus, medicinalis, seu præservativus futurorum peccatorum, ut patet ex Trident. sess. 13. c. 2. ibi: Sumi autem voluit Sacramentum hoc, tamquam spirituales animarum cibum, quo aluntur & confortantur viventes vili illius, qui dixit: Qui manducat me, & ipse vivet propter me. & tamquam antidotum, quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præservemur.

Vindicativus etiam præteritorum peccatorum; nam, ut idem Auctor ait n. 3. etsi facilis sit pœnitenti, tamen quod ex obligatione fiat, difficilis redditur, & corporis passionibus auscultanti laboriosa: præsertim cum ad suscipiendam Eucharistiam aliquis labor antecedit.

121.
Prima do-
ctrina San-
cti rejici-
tur.

Igitur commutatio voti implenda sit, necessarium utique erit peccata antea confessi iterum aperire; vel aliqua crimina Absolutioni subjicere sive sint mortalia, sive venialia.

Fit ergo posse imponi fidei obligationem rursus coram Confessario sacramentaliter denudare peccata. Interesne quidquam obligationem oriri jure commutationis, aut pœnitentiæ? Ita interrogat Sancius n. 5.

Respondet; multùm interest, quia commutatio voti fit dependenter à voluntate voluntis; pœnitentia autem injungitur independenter à voluntate pœnitentis, & in casu supponitur.

Alioquin dico, nec ipsum Pontificem posse commutare votum meum contra meam voluntatem in iteratam Confessionem peccati mortalis, semel directè absoluti.

Atque hæc satis de prima parte Conclusionis.

Secunda pars est communis, quidquid ex parte contradicit Joannes Sancius in Selectis disp. 33. n. 8. ubi sic ait: Fateor, quòd pœnitens non teneatur acceptare illam pœnitentiam (puta sumptionem Eucharistiæ absolute impostam) eò quòd adimpletio ipsius sive peccato, mundam conscientiam præsupponat; jusque habet (nisi libenter cedat) ut non gravetur sub vinculo pœnitentiæ acceptare opus, quod adimplendum sit in statu gratiæ, nisi velit de novo peccare, ut docet expressè Palat. in 4. dist. 15. disp. 4. colum. 7. sicut non posset constringi sub pœnitentia non recitare Horarium junctum, nisi in statu gratiæ nam status pœnitentis non est aliquid materiale & sensibile; & sic non poterit rationem pœnitentiæ intrare. Nec teneatur acceptare opus, quod perplexitatem ei adducere possit, sive adimpleat, sive non; nam si non adimpleverit pœnitentiam injunctam, præceptum frangere perspicuum est; si autem in peccato adimpleat, licet non frangat præceptum pœnitentiæ, reverentiæ tamen mandatum, debet Sacramento Eucharistiæ, dissolvit. Hæc tenet Sancius.

Interim n. 7. admittit eam posse à Confessario imponi; cum, inquit, illa sumptio sit actus Religiosus, medicinalis, seu præservativus futurorum peccatorum, ut patet ex Trident. sess. 13. c. 2. ibi: Sumi autem voluit Sacramentum hoc, tamquam spirituales animarum cibum, quo aluntur & confortantur viventes vili illius, qui dixit: Qui manducat me, & ipse vivet propter me. & tamquam antidotum, quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præservemur.

Vindicativus etiam præteritorum peccatorum; nam, ut idem Auctor ait n. 3. etsi facilis sit pœnitenti, tamen quod ex obligatione fiat, difficilis redditur, & corporis passionibus auscultanti laboriosa: præsertim cum ad suscipiendam Eucharistiam aliquis labor antecedit.

Atque hæc satis de prima parte Conclusionis.

Secunda pars est communis, quidquid ex parte contradicit Joannes Sancius in Selectis disp. 33. n. 8. ubi sic ait: Fateor, quòd pœnitens non teneatur acceptare illam pœnitentiam (puta sumptionem Eucharistiæ absolute impostam) eò quòd adimpletio ipsius sive peccato, mundam conscientiam præsupponat; jusque habet (nisi libenter cedat) ut non gravetur sub vinculo pœnitentiæ acceptare opus, quod adimplendum sit in statu gratiæ, nisi velit de novo peccare, ut docet expressè Palat. in 4. dist. 15. disp. 4. colum. 7. sicut non posset constringi sub pœnitentia non recitare Horarium junctum, nisi in statu gratiæ nam status pœnitentis non est aliquid materiale & sensibile; & sic non poterit rationem pœnitentiæ intrare. Nec teneatur acceptare opus, quod perplexitatem ei adducere possit, sive adimpleat, sive non; nam si non adimpleverit pœnitentiam injunctam, præceptum frangere perspicuum est; si autem in peccato adimpleat, licet non frangat præceptum pœnitentiæ, reverentiæ tamen mandatum, debet Sacramento Eucharistiæ, dissolvit. Hæc tenet Sancius.

Interim n. 7. admittit eam posse à Confessario imponi; cum, inquit, illa sumptio sit actus Religiosus, medicinalis, seu præservativus futurorum peccatorum, ut patet ex Trident. sess. 13. c. 2. ibi: Sumi autem voluit Sacramentum hoc, tamquam spirituales animarum cibum, quo aluntur & confortantur viventes vili illius, qui dixit: Qui manducat me, & ipse vivet propter me. & tamquam antidotum, quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præservemur.

Vindicativus etiam præteritorum peccatorum; nam, ut idem Auctor ait n. 3. etsi facilis sit pœnitenti, tamen quod ex obligatione fiat, difficilis redditur, & corporis passionibus auscultanti laboriosa: præsertim cum ad suscipiendam Eucharistiam aliquis labor antecedit.

Atque hæc satis de prima parte Conclusionis.

Secunda pars est communis, quidquid ex parte contradicit Joannes Sancius in Selectis disp. 33. n. 8. ubi sic ait: Fateor, quòd pœnitens non teneatur acceptare illam pœnitentiam (puta sumptionem Eucharistiæ absolute impostam) eò quòd adimpletio ipsius sive peccato, mundam conscientiam præsupponat; jusque habet (nisi libenter cedat) ut non gravetur sub vinculo pœnitentiæ acceptare opus, quod adimplendum sit in statu gratiæ, nisi velit de novo peccare, ut docet expressè Palat. in 4. dist. 15. disp. 4. colum. 7. sicut non posset constringi sub pœnitentia non recitare Horarium junctum, nisi in statu gratiæ nam status pœnitentis non est aliquid materiale & sensibile; & sic non poterit rationem pœnitentiæ intrare. Nec teneatur acceptare opus, quod perplexitatem ei adducere possit, sive adimpleat, sive non; nam si non adimpleverit pœnitentiam injunctam, præceptum frangere perspicuum est; si autem in peccato adimpleat, licet non frangat præceptum pœnitentiæ, reverentiæ tamen mandatum, debet Sacramento Eucharistiæ, dissolvit. Hæc tenet Sancius.

Interim n. 7. admittit eam posse à Confessario imponi; cum, inquit, illa sumptio sit actus Religiosus, medicinalis, seu præservativus futurorum peccatorum, ut patet ex Trident. sess. 13. c. 2. ibi: Sumi autem voluit Sacramentum hoc, tamquam spirituales animarum cibum, quo aluntur & confortantur viventes vili illius, qui dixit: Qui manducat me, & ipse vivet propter me. & tamquam antidotum, quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præservemur.

Vindicativus etiam præteritorum peccatorum; nam, ut idem Auctor ait n. 3. etsi facilis sit pœnitenti, tamen quod ex obligatione fiat, difficilis redditur, & corporis passionibus auscultanti laboriosa: præsertim cum ad suscipiendam Eucharistiam aliquis labor antecedit.

Atque hæc satis de prima parte Conclusionis.

Secunda pars est communis, quidquid ex parte contradicit Joannes Sancius in Selectis disp. 33. n. 8. ubi sic ait: Fateor, quòd pœnitens non teneatur acceptare illam pœnitentiam (puta sumptionem Eucharistiæ absolute impostam) eò quòd adimpletio ipsius sive peccato, mundam conscientiam præsupponat; jusque habet (nisi libenter cedat) ut non gravetur sub vinculo pœnitentiæ acceptare opus, quod adimplendum sit in statu gratiæ, nisi velit de novo peccare, ut docet expressè Palat. in 4. dist. 15. disp. 4. colum. 7. sicut non posset constringi sub pœnitentia non recitare Horarium junctum, nisi in statu gratiæ nam status pœnitentis non est aliquid materiale & sensibile; & sic non poterit rationem pœnitentiæ intrare. Nec teneatur acceptare opus, quod perplexitatem ei adducere possit, sive adimpleat, sive non; nam si non adimpleverit pœnitentiam injunctam, præceptum frangere perspicuum est; si autem in peccato adimpleat, licet non frangat præceptum pœnitentiæ, reverentiæ tamen mandatum, debet Sacramento Eucharistiæ, dissolvit. Hæc tenet Sancius.

Interim n. 7. admittit eam posse à Confessario imponi; cum, inquit, illa sumptio sit actus Religiosus, medicinalis, seu præservativus futurorum peccatorum, ut patet ex Trident. sess. 13. c. 2. ibi: Sumi autem voluit Sacramentum hoc, tamquam spirituales animarum cibum, quo aluntur & confortantur viventes vili illius, qui dixit: Qui manducat me, & ipse vivet propter me. & tamquam antidotum, quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præservemur.

Vindicativus etiam præteritorum peccatorum; nam, ut idem Auctor ait n. 3. etsi facilis sit pœnitenti, tamen quod ex obligatione fiat, difficilis redditur, & corporis passionibus auscultanti laboriosa: præsertim cum ad suscipiendam Eucharistiam aliquis labor antecedit.

Atque hæc satis de prima parte Conclusionis.

Secunda pars est communis, quidquid ex parte contradicit Joannes Sancius in Selectis disp. 33. n. 8. ubi sic ait: Fateor, quòd pœnitens non teneatur acceptare illam pœnitentiam (puta sumptionem Eucharistiæ absolute impostam) eò quòd adimpletio ipsius sive peccato, mundam conscientiam præsupponat; jusque habet (nisi libenter cedat) ut non gravetur sub vinculo pœnitentiæ acceptare opus, quod adimplendum sit in statu gratiæ, nisi velit de novo peccare, ut docet expressè Palat. in 4. dist. 15. disp. 4. colum. 7. sicut non posset constringi sub pœnitentia non recitare Horarium junctum, nisi in statu gratiæ nam status pœnitentis non est aliquid materiale & sensibile; & sic non poterit rationem pœnitentiæ intrare. Nec teneatur acceptare opus, quod perplexitatem ei adducere possit, sive adimpleat, sive non; nam si non adimpleverit pœnitentiam injunctam, præceptum frangere perspicuum est; si autem in peccato adimpleat, licet non frangat præceptum pœnitentiæ, reverentiæ tamen mandatum, debet Sacramento Eucharistiæ, dissolvit. Hæc tenet Sancius.

Interim n. 7. admittit eam posse à Confessario imponi; cum, inquit, illa sumptio sit actus Religiosus, medicinalis, seu præservativus futurorum peccatorum, ut patet ex Trident. sess. 13. c. 2. ibi: Sumi autem voluit Sacramentum hoc, tamquam spirituales animarum cibum, quo aluntur & confortantur viventes vili illius, qui dixit: Qui manducat me, & ipse vivet propter me. & tamquam antidotum, quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præservemur.

Vindicativus etiam præteritorum peccatorum; nam, ut idem Auctor ait n. 3. etsi facilis sit pœnitenti, tamen quod ex obligatione fiat, difficilis redditur, & corporis passionibus auscultanti laboriosa: præsertim cum ad suscipiendam Eucharistiam aliquis labor antecedit.

Atque hæc satis de prima parte Conclusionis.

Secunda pars est communis, quidquid ex parte contradicit Joannes Sancius in Selectis disp. 33. n. 8. ubi sic ait: Fateor, quòd pœnitens non teneatur acceptare illam pœnitentiam (puta sumptionem Eucharistiæ absolute impostam) eò quòd adimpletio ipsius sive peccato, mundam conscientiam præsupponat; jusque habet (nisi libenter cedat) ut non gravetur sub vinculo pœnitentiæ acceptare opus, quod adimplendum sit in statu gratiæ, nisi velit de novo peccare, ut docet expressè Palat. in 4. dist. 15. disp. 4. colum. 7. sicut non posset constringi sub pœnitentia non recitare Horarium junctum, nisi in statu gratiæ nam status pœnitentis non est aliquid materiale & sensibile; & sic non poterit rationem pœnitentiæ intrare. Nec teneatur acceptare opus, quod perplexitatem ei adducere possit, sive adimpleat, sive non; nam si non adimpleverit pœnitentiam injunctam, præceptum frangere perspicuum est; si autem in peccato adimpleat, licet non frangat præceptum pœnitentiæ, reverentiæ tamen mandatum, debet Sacramento Eucharistiæ, dissolvit. Hæc tenet Sancius.

Interim n. 7. admittit eam posse à Confessario imponi; cum, inquit, illa sumptio sit actus Religiosus, medicinalis, seu præservativus futurorum peccatorum, ut patet ex Trident. sess. 13. c. 2. ibi: Sumi autem voluit Sacramentum hoc, tamquam spirituales animarum cibum, quo aluntur & confortantur viventes vili illius, qui dixit: Qui manducat me, & ipse vivet propter me. & tamquam antidotum, quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præservemur.

Vindicativus etiam præteritorum peccatorum; nam, ut idem Auctor ait n. 3. etsi facilis sit pœnitenti, tamen quod ex obligatione fiat, difficilis redditur, & corporis passionibus auscultanti laboriosa: præsertim cum ad suscipiendam Eucharistiam aliquis labor antecedit.

Atque hæc satis de prima parte Conclusionis.

cedens & subsequens fit interponendus, ut adire Ecclesiam, ministrum dispensantem quaerere, & forte rogare, & post susceptam sacramentum buccellam aliquantulum orationi vacare, quod exposcit reverentia tanti Sacramenti: unde quando susceptio Eucharistiae sub poenitentia praecipitur, etiam quae attinent ad reverentialem sumptionem videntur esse mandata. Haec ille.

121. Prima doctrina dicitur: Status poenitentiae non est aliquid materiale & sensibile, & sic non potest rationem poenitentiae intrare, ut esset verum (quod non puto) nihil facit ad propositum, quia non debet intrare; quippe, secundum communem sententiam, nullum opus satisfactorium confert suum effectum extra statum gratiae; & tamen inde non sequitur, statum gratiae intrare rationem poenitentiae; ergo licet Eucharistia non conferat effectum, suscepta extra statum gratiae, non inde recte inferitur; ergo status gratiae habet rationem poenitentiae.

122. Dices; disparitas est, quod alia opera possunt fieri sine peccato extra statum gratiae; secundum Eucharistiam.

Respondet; etiam Confessio non potest fieri sine peccato, nisi cum sufficienti dispositione ad statum gratiae, quis ideo dicit, illum statum gratiae subsequente intrare rationem poenitentiae sacramentalis, quando Confessio est imposta per Confessarium; vel si status ille subsequens intret, cur non etiam possit intrare status gratiae antecedens? Enimvero quod in uno casu status gratiae praecedat, vel concomitetur opus impositum; in alio autem subsequatur, quid refert? Non enim imponitur status gratiae, sed opus, quod vel praesupponit talem statum, vel causat talem statum; & verò si Confessarius possit imponere, & poenitens teneatur acceptare tale opus, quod necessarium causat statum gratiae, cur non etiam poterit imponere, & obligare poenitentem ad acceptandum tale opus, quod praesupponit statum gratiae?

Deinde, status gratiae quidni possit intrare rationem poenitentiae? Nonne Contritio intrat rationem poenitentiae quando Confessarius praecipit Confessionem? Et haec ipsa nonne aliquid materiale est & sensibile? Liqueat profecto, esse aliquid immateriale & insensibile per se loquendo. Fit autem sensibile per Confessionem, sicuti status gratiae per impositionem praenitentiae, & ejus acceptationem. Si ergo Contritio, est solum per accidens sensibilis, potest esse pars quasi essentialis Sacra-

menti Poenitentiae, cur status gratiae, per accidens sensibilis, non poterit esse pars integralis Sacramenti Poenitentiae?

Porrò status gratiae fit sensibilis, non solum per impositionem poenitentiae, & ejus acceptationem, sed etiam per ipsam executionem, id est, sumptionem Eucharistiae, haec enim significat augmentum gratiae sanctificantis, sicut quaelibet causa significat suum effectum, per consequens statum gratiae, qui praesupponitur augmento gratiae. Si ergo ipsa Eucharistia possit esse pars satisfactoria, quidni etiam status gratiae, est solum per accidens sensibilis?

Quin immo Concl. praeced. cum communi sententia dixi, actum merè internum posse praecipere Confessario; nam potestas ejus non limitatur ad forum externum, sed est potestas fori interni, in quo agitur causa inter Deum & hominem. Ergo propter immaterialitatem aut insensibilitatem non est rejiciendus status gratiae ab operibus satisfactoriis. Ecce doctrinam Sancti à fundamentis suis avulsam.

Ut omittam, Communionem sacrilegā, id est, per Eucharistiam susceptam in malo statu satisfieri posse praecipere Confessario, veluti satisficit praecipere divino & Ecclesiastico, juxta dicta disp. 4. sect. 9. concl. 4. Atque haec sufficiant de 2. parte Conclusionis.

Propero ad tertiam, cui simpliciter, & absolute contradicit idem Auctor ibidem n. 15, & sequentibus. Quod, inquit, secundo loco in titulo quaestionis quaeritur, an negari possit Eucharistiae susceptio; difficultate apud Aliquos non laborat, Marcillam videlicet in Addit. ad Memor. fol. 143. sed negari non posse Eucharistiae susceptioem sub poenitentiae vinculo, mihi manifestum est. Cum cessatio operis virtutis, nullius sit entitatis, & consequenter neque meriti, neque satisfactionis, cuiusmodi quaelo poenale erit ab opere virtutis vacare?

Non entitas sanè pars nequaquam esse potest Sacramenti, nec elevabilis à Deo ad causandam gratiam nec remissionem poenae, cum non entis nullae sint qualitates leg. eius qui. 41. ff. de rebus creditis. At Eucharistiam non recipere, otium sanè, & nullo modo exercitium virtutis importat, vel entitatem. Nec velle Eucharistiam carere de se est actus bonus, nisi aliquando per accidens, ratione timoris & reverentiae erga Sacramentum, qualiter se habuit bonus actus ille Centurionis, nolentis sive reculantis in domum suam Christi Salvatoris ingressus, dum dixit: Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum &c. Solum enim ratione reverentiae erga Christum, virtutis ornatu induta fuit talis reculatio. Hucusque Sanctius n. 15.

Sed contra primò: si velle carere Eucharistia, hic & nunc potest esse actus reverentiae erga primò.

Quomodo status gratiae fit sensibilis?

Propter immaterialitatem non est rejiciendus status gratiae ab operibus satisfactoriis.

124. Docet Jo. an Sanchez abstinentiam à Communionem non posse imponi pro poenitentia.

125. Reptobatur erga primò.

erga Christum; ergò hic & nunc est pium vitæ spiritualis exercitium, cur ergo non potest esse satisfactorium, non solum ex opere operantis, quod nimis clarum est, sed etiam ex opere operato? Ubi quæso definitum est, vel inlucuat ab aliquo Concilio, quod opus satisfactorium ex opere operato, debeat esse magis pium, quàm opus satisfactorium ex opere operantis? Et si tale opus potest esse meritorium, sicut reverè esse potest, cur non etiam satisfactorium ex opere operantis & ex opere operato? Si sufficiat ad meritum opus per accidens bonum, cur non etiam ad satisfactoriam?

An fortè, quia illa voluntas insensibilis est? Jam statim ostendimus & quasi digito demonstravimus, non requiri ad partem integram Sacramenti, nisi sensibilitatem per accidens (si tamen & hæc requiratur, quia videtur sufficere sensibilitas partium essentialium & quasi essentialium) & putas illam voluntatem non esse sensibilem per accidens, scilicet per externam abstinentiam? Cur minùs quàm Contritio per Confessionem? Nonne causa redditur sensibilis per effectum? Et illa externa abstinentia, nonne effectus est interna voluntatis?

126. Præterea quod ait interrogando: *Cuinam reprobatæ quæso pœnale erit ab opere virtutis vacare?* Ipsemet infirmat n. 2. allegans multa jura, in quibus, ob puniendam aliquam delicta, assignatur tamquam pœna cessatio à Communionem pro aliquo tempore: utputà cap. 15. 33. q. 2. per hæc verba: *Latorum presentium matricidam esse cognovimus. Cui præcipimus, ut sub pœnitentiâ iugo permaneat, ita ut per annum integrum Ecclesiam non ingredatur, sed ante fores Basilicæ, orans & deprecans Deum, perseveret, qualiter tanto tripiatur piaculo. Completo verò anni circulo introeundi in Ecclesiam licentiam habeat; tum inter audientes stet, sed nondum communitet, Completis autem trium annorum circulis, sacre Communionis ei gratia concedatur. . . . Si autem ante annorum trium cursum finis vite illius appropinquaverit, Corporis & Sanguinis Domini nostri Iesu Christi participet fiat.*

Ead. c. 8. Et eadem Causâ & q. c. 8. Stephanus Papa V. Hasulpho, qui uxorem interfecerat, inter cætera hæc scribit: *Communionem Corporis & Sanguinis Domini cunctis diebus vite tue indignum te existimes; in ultimo tamen exitu vite tue die, si merueris pro Viatico, si sit, qui tribuat tantummodo venialiter (id est, ex misericordia) ut accipias tibi concedimus. Ubi Glossa verb. Venialiter ait: Argumentum quiddam Ecclesia potest Corpus & Sanguinem Domini quibusdam etiam in fine prohibere. Et citat alia jura in quibus imponitur tamquam pœna cessatio à Communionem, ut nulli dubium sit, alicui pœnale esse, ab opere virtutis vacare.*

Cessatio à Communionem potest esse pœna.

Privatio Sufficiat nobis pœna excommunicationis,

cujus unus effectus est privatio passiva Sacramentorum cap. *Si quem* 59. de sent. Excom. ubi sic lego: *Si quem sub hac forma verborum: illum excommunico, vel simili, à iudice suo etc. communicari contingat, dicendum est, eum non tantum minori, quàm à perceptione Sacramentorum, sed etiam maiori excommunicatione (quæ à communione fidelium separat) esse ligatum.*

Sed quid ad hæc Sanctius? Forum, inquit, exterius, dum pœnas infligit delinquentibus, non eo sine inducit illas, ut delinquentes earum tolerantia Deo satisfaciant, & pœna debita peccatis remittatur; sed tantum illo sine punit, ut debita satisfactio detur Republicæ, quæ læsa fuit ob delicta à delinquentibus commissa, vel quod reddatur persone offensa. Unde etiam Iudex certò sciret delinquentem reddendum impunitum ob pœnitentiam, tamen non tenetur cessare: & satisfactionem à perceptione Eucharistiæ potest imponere tamquam pœnam pro delicto, quamvis cessatio illa satisfactoria non sit Deo, sed solum Republicæ.

Unde forum exterius, ut puniat delicta, non attendit, an pœnitio fiat obligando ad actiones positivas exercendas à delinquentibus, vel an per privationem, prohibendo videlicet aliquas actiones ab illo exerceri. . . . Iudex fori interni, videlicet Sacramenti Pœnitentiæ, ex intentione directâ debet injungere pœnam, ut ex illius tolerantia Deo satisfaciat, & pœna debita remittatur. Ut ergo puniat peccata confessa, debet injungere partem satisfactoriam, quæ pœnitiva erit peccatorum: pars autem satisfactoria, ut possit elevari à Deo, debet esse aliqua entitas: nam id quod non est, elevari non potest. Unde cum cessatio à perceptione Eucharistiæ sit mera negatio, & non entitas, injungi non poterit sub pœnitentiâ à Confessatio. Hucusque præfatus Auctor.

Est ubi ipsi, de apparet, contrarius. Enimverò jam fatetur alicui pœnale esse, ab opere virtutis vacare, quod antea negaverat; Cessationem, inquit, à perceptione Eucharistiæ potest imponere (Iudex in foro externo) tamquam pœnam pro delicto. Ergo pœnale est ab opere virtutis vacare. Ad quid ergo illa interrogatio: *Cuinam quæso pœnale erit ab opere virtutis vacare?*

Et verò si hæc vacatio potest esse satisfactoria Republicæ, ut ibidem admittit, cur non etiam satisfactoria Deo? Si hæc vacatio potest remittere pœnam fori externi, placando Iudicem, & cohibendo ipsum ab infestatione alterius pœnæ positivæ, quâ alioquin dignus est reus, cur similiter non poterit placare Deum, & ipsum cohibere ab infestatione pœnatum temporalium Purgatorii, per consequens remittere pœnas Purgatorii?

Dicere; *Non potest*, est manifesta petitio privationis.

Opus per accidens bonum potest esse meritorium & satisfactorium.

126. Reprobatur quæso pœnale erit ab opere virtutis vacare?

Cap. 15. 33. q. 2.

Ead. c. 8.

Cessatio à Communionem potest esse pœna.

Privatio

Sect. principii. nihil idfuit si non en & persona etiam De qua à it Leg. Eius tale inverborum qualitate satisfacti foro exteri etiam fati aliquam nihil ad illa Juris Deniq. 130. Omittit vo. Invenit po. sive est positiva entitas. tis. tisfactori positivè & positiva elevari pœnæ, quæ sed sola Eucharist poterit enarum Pœtem esse i. Et quàm dere ad Confessati potius pœ quam fati commissi Cum ita deter expedire Corionem animæ vimus. I profectò esse, tam tatis meo peccator ni ergo f. Et gr. vativa, imponi, cativum dicat Sa. injungi vatium rium; est, pœ terit, q à Conf Concili dèrni ne mento p ratio in quòd sit

entia. privatio passiva Sacramenti... m 59. de sent. Excom. dicitur... vel simili, à iudice se ex... cendum est, cum non... tione Sacramentorum, sel... atione (qua à communione... atum. cius? Forum, inquit, 127... icifigit delinquentibus, deinde... as, ut delinquentes ex... satisfaciunt, & pena... tatur; sed tantum illo... satisfactio detor Reipa... b delicta à delinquent... quod reddatur persona... Judex certò sciret de... m impientem ob pa... n tenetur cessare: & sic... one Eucharistiae possit... penam pro delicto, ... satisfactoria non fit Deo, ... ius, ut puniat delicta, ... nicio fiat obligando ad... ercendas à delinquenti... ionem, prohibendo vi... s ab illo exerceri. At... delicti Sacramenti Pen... ne directa debet injun... illius tolerantia Deo la... bita remittatur. Ut ergo... a, debet injungere pen... que punitiva erit pecca... satisfactoria, ut possit ele... aliqua entitas; nam id... non potest. Unde cum... Eucharistia sit mera ne... , injungi non poterit lib... tio. Hucusque præfatus... raret, contrarius. Enim... ui penale esse, ab opere... antea negaverat; Cofa... ceptione Eucharistiae possit... foro externo) tamquam... ego penale est ab opere... id ergo illa interrogatio... eris ab opere virtutis 14...

130. Omnia voluntaria positive est

principii. Et hoc probare, Quia non est entitas, nihil infirmus est, si tamen aliquid est. Nam si non entitas potest satisfacere Reipublicæ, & personæ offensæ in foro externo? An fortè quia dicit Sanchez, Non entis nulla sunt qualitates Leg. Eius qui 41. ff. de rebus creditis? Nihil tale invenio in illa lege, spectando sonum verborum. Deinde si non entis nullæ sunt qualitates, cur ergo vacatio ab opere virtutis satisfaciunt Reipublicæ? Vel si satisfactio in foro externo non est aliqua qualitas entis, dico, etiam satisfactionem in foro interno non esse aliquam qualitatem entis, & per consequens nihil ad propositum illa lex, & quidquid ex illa Jurisconsulti colligunt aut inferunt.

131. Docet Io. Sanchez opus merè præservativum non posse esse partem Sacramenti.

Denique ut pura omisso non possit esse satisfactoria, cur non saltem omisso voluntaria positive seu patienter tolerata? Sanè hæc est positiva entitas in quantum voluntaria; ergo elevari poterit ad causandam remissionem penæ, quæ nihil est physicum, aut positivum; sed sola carentia penæ: cur ergo carentia Eucharistiae, maxime positive voluntaria, non poterit elevari ad causandam carentiam penarum Purgatorii. Si dixeris; illam voluntatem esse internam, habes responsum supra. Et quamvis Judex externus non debeat attendere ad illam patientem tolerantiam, tamen Confessarius potest, & debet attendere, ne potius penitens novæ culpæ reatum incurrat, quam satisfactionem Deo reddat de delicto commisso.

Abstinètia à Communionem potest aliquando expedire

Cum igitur sumptio Eucharistiae non sit res ita determinatè bona, quin aliquando possit expedire ejus oppositum, id est, abstinètia à Communionem, vel propter indispositionem corporis vel propter indispositionem animæ, de quo puncto diffusè tractavimus. Disp. 4. Sect. 10. Concl. 10. liquet profectò, hanc abstinèntiam hîc & nunc posse esse, tam ad novæ vitæ custodiam, & infirmitatis medicamentum, quam ad præteritorum peccatorum vindictam & castigationem. Quidni ergo sit satisfactoria?

132. Sed sine sufficienti fundamento

Et gratis admisso, quòd esset purè præservativa, adhuc nihil obstat, quin rectè possit imponi, dummodo aliquid aliud opus vindictivum seu punitivum adjungatur: quidquid dicat Sancius supra n. 17. ibi: Nec proderit injungi aliquid opus, quod merè præservativum sit, & aliud quod sit satisfactorium; nam illud quod purè præservativum est, pars Sacramenti nequam esse poterit, quantumcumque illud sub penitentia à Confessario injungatur; quamvis hanc esse Concilii mentem non fateantur quidem moderni nobis Adversarii, sed id nullo fundamento probant. Immo principalis & primaria ratio in penitentia injungenda attendi debet, quòd sit præteritorum peccatorum punitiva, se-

cundaria verò à futuris præservativa. Hæc ille.

Sed absque sufficienti fundamento. Quod enim illud esset? Nullum aliud allegat præter verba Trident. sess. 14. c. 8. Habeant autem præ oculis, ut satisfactio quam imponunt, non sit tantum ad novæ vitæ custodiam & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam & castigationem. Ergo principalis ratio est vindicta. Negatur Consequentia. Et quare non potius novæ vitæ custodia, quæ ponitur primo loco, & cui superadditur per ly Etiam, ratio vindictæ? Ergo præcisè ex illis verbis non colligitur, quòd principalis ratio sit vindicta.

132. Sed sine sufficienti fundamento

Cons. Trid.

Deinde quomodo ex illis verbis probatur, quòd Sacerdos non possit imponere duplex opus, unum præservativum, & aliud vindictivum? Nonne omne opus vindictivum est etiam præservativum? Si est, cur non suffiebat dicere: Habeant autem præ oculis, ut satisfactio sit ad præteritorum peccatorum vindictam? Si non est; vel illud, quòd solum est vindictivum, potest imponi, vel non. Si potest imponi, dummodo addatur aliud opus præservativum, cur etiam non poterit imponi opus solum præservativum, dummodo addatur aliud opus vindictivum? Si non potest imponi, unde hoc probatur? Ex illis verbis Tridentini? Est probatio contra communem praxim Confessariorum, qui solent sæpissimè distincta opera imponere, unum pro remedio, alterum pro vindicta, & tamen non putant se ideo peccare contra suam obligationem per illa verba Trid. significatam, sed approbè illi satisfacere.

Sacerdos potest imponere unum opus vindictivum & aliud præservativum

133. Objectio est

Sancio.

Dices cum Sancio supra: quòd penitens metu negandæ Communionis, peccatorum emendationi incumbat, non convincit, posse negari sub vinculo penitentiae Communionem; tum quia illa negatio solum esset præservativa, & non punitiva peccatorum, cum ex otio & cessatione à virtute, peccata non puniantur: si verò contingeret inducere mortificationem penitenti non susceptionem Eucharistiae, & cetera ratione esse negationem Eucharistiae punitivam, tunc non jam privatio Eucharistiae punit, sed mortificatio indè exorta, & sic ipsamet privatio non habebit rationem partis Sacramenti. Tum alià ratione non posset imponi sub penitentia negatio Eucharistiae, quia scilicet illa negatio, præservativa per se non est peccatorum, immo impeditiva est majoris boni, cum potius sumptio ipsius, antidotum sit, quo liberamur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præservamur, teste Trident. sess. 13. c. 2.

Neque ex eo quòd aliquibus proficit Eucharistiae negatio ad emendationem peccatorum, erat illa negatione utendum, cum id fiat per accidens, & dici queat tunc, Rectum ab errore, Marcill. in Addit. ad Memor. Compottell. fol. 108. Sicut non rectè ageret Medicus, qui medi-

Marcill.

medicinam ineptam & contrariam infirmo applicaret, etiam si crederet probabiliter profuturam. At repugnat institutioni Sacramenti Pœnitentia; imponi sub pœnitentia id, quod ex natura sua nequaquam juvare potest ad peccatorum destructionem, sed potius ad lapsum in ea: non sumptio autem Eucharistia via potius est peccatorum, quam eorum evitatio, cum hæc ex sumptione ipsius per se comparetur, ut ex Conc. supra constat. Ex quo sequitur ad hujusmodi pœnitentiam acceptandam non teneri pœnitentem. Hucusque Sancius.

134. Prima responsio.

A quo quæro primo; an Ecclesia possit præcipere illud, quod ex natura sua nequaquam juvare potest ad peccatorum destructionem, sed potius ad lapsum in ea? Si non potest, quâ ergo auctoritate præcipit abstinenciam à secunda, tertia, quarta &c. sumptione Eucharistia una & eadem die? Quippe æ abstinencia potius via est peccatorum, quam eorum evitatio, cum hæc ex sumptione ipsius per se comparetur, ut ex Conc. supra constat. Sin autem, hoc non obstante, Ecclesia iuste præcipit hanc abstinenciam, nescio sanè, quare Sacerdos non possit præcipere pœnitenti abstinenciam à quotidiana Communionem, quando per accidens hic & nunc est præservativa à peccato, quamvis ipsa sumptio ex natura sua sit præservativa.

Medicus recte agit applicando medicinam per accidens tantum profuturam.

Putas quòd Medicus rectè ageret, qui medicinam ex natura sua aptam applicaret, quam crederet per accidens nocituram, quando posset applicare æquè commodè medicinam per accidens profuturam, etsi ex natura sua contrariam? Profectò si non ex officio, saltem ex Charitate tenetur infirmo subvenire certiori medio quo potest; adeoque rectè ageret Medicus, qui medicinam ex natura sua ineptam & contrariam applicaret, dummodo crederet eam per accidens profuturam, & medicinam ex natura sua aptam non applicaret, quando crederet eam per accidens nocituram. Ergo consimiliter Confessarius, qui est Medicus spiritualis, rectè fungetur suo officio, si relinquat medicinam ex natura sua aptam, per accidens tamen nocituram pœnitenti, & applicet medicinam per accidens solum profuturam.

135. Excommunicatio est poena medicinalis? Et tamen hæc separatur, sicut superius diximus, à perceptione Sacramentorum. Si ergo Ecclesia in foro externo potest illam poenam medicinalem præscribere infirmo spirituali, cur idem non poterit Sacerdos in foro interno? Nam sicuti Sacerdos in Confessione per impositionem pœnitentia intendit procurare bonum spirituale pœnitentis, putà emendationem seu præservationem à peccatis; ita etiam Ecclesia, imponendo poenam excommunicationis, intendit bonum spirituale excommunicati, utputà emendationem ejus à

peccato commissio, & præservationem à peccato imposterum committendo. Itaque quòd sumptio Eucharistia ex institutione sua sit præservativa, nihil obstat, quin hic & nunc non sumptio possit esse magis præservativa, quod sufficit, ut sicut in foro externo, ita etiam in foro sacramentali possit imponi sub pœnitentia.

Enimverò quid clariùs, quam Canones pœnitentiales, qui habentur in fine Decretorum, præscribere abstinenciam à Communionem Can. 1. ibi: *Finito sic primo anno, & dimisso particeps sit Corporis Domini &c.* Et tamen hæc Canones à Gratiano appellantur, *Quadam regula directive ad pœnitentia delinquentibus imponendas*, utique in Sacramento Pœnitentia.

Ac propterea notitia horum Canonum dicitur viris Ecclesiasticis valde necessaria. *Canones*, inquit Gratianus in præfatione, *instruunt in generali, quomodo est pœnitentia imponenda, sed descensum ad singularia, Presbyteris discretis relinquunt, qui considerant circumstantias personarum, attendentes ad Canones, sicut ad regulas directivas: quia si contra Canones imponant, non rectè imponant.* Ergo si secundum Canones imponant, rectè imponunt; ergo si imponant abstinenciam à Communionem, rectè imponunt, quia secundum Canones.

Quæro secundò à Sancio: Jejunium imponi potest sub pœnitentia? Quomodo, cum illius natura consistat in cessatione à comestione? Respondet n. 18. jejunium non imponi sub pœnitentia, secundum quod dicit puram negationem, & cessationem actûs comedendi, sed secundum quod includit macerationem carnis, quæ quid positivum est, & elevabile à Deo, quâ ratione quid positivum est jejunium, & elevabile ad causandam gratiam.

Infero ergo; ergo cessatio comestionis non habet rationem partis Sacramenti, sed sola maceratio inde exorta. Ergo si ex jejunio non sequeretur per accidens maceratio carnis, pœnitens non satisfaceret, nec acciperet remissionem poenæ temporalis.

Infero secundò; ergo etiam abstinencia à Communionem ratione mortificationis, quæ sequitur, est quid positivum & elevabile ad causandam gratiam.

Respondet Sancius; cessatio à sumptione Eucharistia non est per se inductiva mortificationis, sed aliquando per accidens evenit; è contra cessatio comestionis est per se causativa macerationis. Deinde mortificatio spiritûs est effectus spiritualis, qui pars Sacramenti sensibilis esse non poterit.

Sed contra; Contritio est spiritualis, & tamen est pars Sacramenti sensibilis; ergo illa mortificatio spiritûs, tamen si sit effectus spiritualis, poterit esse pars Sacramenti sensibilis; nam redditur sensibilis per externam abstinenciam à Communionem, sicuti Contritio redditur

redditur se enim magis Confessione abstinencia à fativa moralis, quàm tificationis

139. objectio.

Si dixerit per se deest est ipsum Sacramenti: debent totum nem conven

solvitur.

Repono operato, elevatur peccati præ destructio temporalis quo, auglia actuali autem effusione, seu do imponi magis per corporalibus hæc omni nobis suffi reprobandum steret.

140.

Arque esse suffici tionis; fo fessarii pro orationem Rom. part sationem præcipere, non vacent ex hac vita ciant.

Hanc sed expressi dicens: N gere sub rum, Pla pœnitenti stentibus.

141.

Rectè tantum Pœnitentia poenæ po faciat pro (satisfact naturam i satisfactori bitis à po Et idem poenis imponere

redditor sensibilis per Confessionem: neque enim magis per se Contritio conjungitur Confessionis, quam illa mortificatio spiritus abstinentiæ à Communionem. Et verò cur abstinentia à cibo corporali, magis per se est causativa mortificationis seu macerationis corporalis, quam abstinentia à cibo spirituali, mortificationis seu macerationis spiritualis?

139. Si dixeris; illa maceratio spiritualis non est per se destructiva peccati, sicut destructivum est ipsum Sacramentum; ergo non est pars Sacramenti: nam partes alicujus totius juvare debent totum in ordine ad causandam actionem convenientem naturæ totius.

140. Respondeo; effectus satisfactionis ex opere operato, id est, effectus, ad quem satisfactio elevatur per Sacramentum, non est destructio peccati præteriti quoad culpam, sed in primis destructio peccati præteriti quoad poenam temporalem Purgatorii; item, secundum Aliquos, augmentum gratiæ habitualis; & auxilia actualia præservativa à peccato futuro: hos autem effectus causat abstinentia à Communionem, seu mortificatio non consequens, quando imponitur à Confessario, non minus, aut magis per se, quam jejunium seu maceratio corporalis consequens jejunium. Sed quorsum hæc omnia? Nam sola praxis Ecclesie debet nobis sufficere, quæ indubiè reformanda & reprobanda foret, si sententia Sancii subsisteret.

Atque similis praxis debet unicuique esse sufficiens probatio ultimæ partis Conclusionis; solent enim non infrequenter Confessarii pro satisfactione sacramentali imponere orationem pro defunctis, juxta illud Catech. Rom. part. 2. c. 5. qu. 63. *Sed ex omni satisfactionum genere maxime convenit poenitentibus præcipere, ut certis aliquot & definitis diebus orationi vacent, ac pro omnibus, & præsertim pro iis, qui ex hac vita in Domino discesserunt, preces Deo faciant.*

Hanc praxim non negat Joannes Sancius, sed expressissimis verbis fatetur disp. 16. n. 1. dicens: Mos est plurimis Confessariis injungere sub poenitentia Nocturnum defunctorum, Psalmos, vel Responsorialia recitanda à poenitentibus pro animabus in Purgatorio existentibus. Ita Sancius.

141. Sed attende, quod immediatè atexit: Rectè tamen non procedunt: nam Sacramentum Poenitentia ad remissionem culpæ, & poenæ poenitentis est institutum, & ut satisfaciatur pro poenæ debitibus pars illa integralis (satisfactio videlicet) est ordinata. Contra naturam igitur hujus institutionis erit, partem satisfactoriam injungere, quæ pro poenæ debitibus à poenitente non proficit, sed pro alienis. Et idem est partem satisfactoriam pro alienis poenæ injungere, atque nullam satisfactionem imponere.

Unde poenitens, cui onus satisfaciendi pro aliis esset injunctum, quamvis teneatur opus designatum exequi, nequaquam erit constructus illud applicare aliis, nam in hac parte irrationabilis fuit poenitentia. . . Omitto, actum internum præcipi non posse sub poenitentia, eò quòd pars Sacramenti, visibilis debeat esse, sicut Sacramentum. . . vel quia poenitentia sacramentalis per modum humani præcepti imponitur, quod non solet cadere in actum internum. . . At applicationem satisfactionis sic, vel aliter fieri, quid internum est. Non igitur sub præcepto Confessarii cadere potest opus ab illo injunctum ad poenitentiam applicandam aliis, quamvis id non esset contra institutionem Sacramenti, quod probatum est. Hucusque Sancius contra communem sententiam & praxim.

Ejusdem opinionis ante ipsum fuit Vega ^{Figd.} Sum. tom. 2. c. 64. cap. 4. & post ipsum Bordonius ^{Bordonius.} in Concl. Regul. tom. 2. resol. 70. quæst. 4. num. 16. & Pauci alii, propter quos tamen non judico recedendum à communi praxi conformi Catech. Roman. supra allegato.

Conabor itaque satisfacere argumentis propositis à Sancio quæ præcipua sunt, immo sola. Ut autem incipiam à faciliori, existimo me supra satis demonstrasse, actum internum, maximè qui per accidens redditur sensibilis, videlicet per impositionem Confessarii, & acceptationem poenitentis, posse præcipi sub poenitentia, eò quòd satisfactio tantum sit pars integralis, & potestas Clavium, quæ est fori interni, extendens se ad solutionem actus interni, etiam videatur se extendere ad præcipiendum actum internum: nec est ulla ratio, quare Deus actum internum non poterit elevare ad effectum sacramentalem remissionis poenæ temporalis, eisdem etiam quòd ad hunc effectum requireretur signum aliquod sensibilis; nam hoc signum in præfenti est Absolutio sacramentalis, quæ sola apud nos est essentia strictè dicta Sacramenti Poenitentia, & per quam satisfactio, sive interna, sive externa, elevatur, & fit pars integralis Sacramenti.

143. Si ergo aliquid obstat, est institutio Sacramenti pro delendis poenæ ipsius poenitentis, & non alienis, sive defunctorum, sive vivorum, sed hæc institutio non obstat; ergo nihil obstat. Minor, quæ sola habet difficultatem, probatur; quia in casu proposito oratio pro defunctis, quæ satisfactio sacramentalis, non prodest defunctis, sed delet poenæ Purgatorii, debitas poenitenti pro peccatis remissis, easdem quas deleret, si poenitens illam orationem legeret pro seipso, id est, illa oratio habet eundem effectum sacramentalem, sive legatur pro poenitente, sive pro alio vivo vel defuncto.

Ad quid ergo legitur pro defuncto? Respondeo, ut hic habeat effectum ex opere operantis, quem alioquin haberet ipse pœnitens, si pro seipso legeret. Et cum hoc ipsum pœnale sit pœnitenti, quod nimirum, velit nolit, debeat fructum seu effectum ex opere operantis dare alteri, & hoc ei imponatur sub pœnitentiâ, fortè majorem fructum ex opere operato recipiet, id est, remissionem majoris pœnæ, quam si legeret pro seipso.

144.
Sicut Confessarius potest præcipere eleemosynam corporalem, ita & spiritualem.

Responsio Sanchii.

Nonne Confessarius potest præcipere pœnitenti, ut largiatur eleemosynam corporalem indigenti pauperi hujus sæculi? Cur non etiam poterit præcipere, ut largiatur eleemosynam spiritualem indigenti pauperi alterius sæculi? Et verò quæ acceptior eleemosyna defuncto, quàm liberatio à pœnis Purgatorii? Sanè & ipse defunctus sic liberatus, indubiè pro suo liberatore exorabit, ut à peccatis, & pœnis, pro ijs suis debitis, solvatur. Ergo nulla sit tali pœnitenti injuria, sed potius magna gratia.

Respondet Sanchius n. 11. In temporali eleemosyna distinguitur satisfactio à materia eleemosynæ, quæ erogatur. Unde dispensans eam,tribuendo pauperibus nummos v. g. sibi potest reservare valorem satisfactionis eleemosynæ correspondentem. At eleemosyna spiritualis animabus dispensanda, non est aliud, quàm spiritualia aliqua bona in illarum satisfactionem erogari; pecunia enim (ut ita dicam) quæ ipsis tribuitur in eleemosynam, est satisfactio aliquam pro ipsis applicare. Unde idem est præcipi pœnitentem ob eleemosynam aliquos Psalmos recitare pro animabus, atque juberi suam satisfactionem aliis applicare. Rectè tamen præcipi poterit, aliquam eleemosynam temporalem offerri pro animabus, ut scilicet stipendia pro Missarum Sacrificiis habeantur, quæ offerri possint pro ipsis: tunc enim eleemosyna illis oblata, est quid distinctum ab applicatione satisfactionis offerentis & erogantis eleemosynam. Hæc ille.

145.
Rejicitur.

Ego autem dico; etiam in spirituali eleemosyna, imposita à Confessario, distinguitur satisfactio à materia eleemosynæ, satisfactio, inquam, ex opere operato; nam materia est satisfactio ex opere operantis; hanc autem applicare alteri est satisfactorium ex opere operato; immo etiam ex opere operantis ratione voluntatis, quâ postea suum actum, v. g. orationem, applicat defuncto; quia hæc non applicat seipsum, & Confessarius solum præcipit applicare ipsam orationem, non autem voluntatem illam reflexam. Supposito ergo, quod oratio v. g. vel jejunium, aut aliud opus pium, præter remissionem pœnarum, quàm causaret ex opere operantis, si extra Sacramentum poneretur, causet distinctam remissionem pœnarum, dum imponitur vi Clavium à Confessario, & ex ejus præcepto

sacramentali mandatur executioni à pœnitente; ac aliunde admissio, quod fructus ex opere operantis extra Sacramentum possit applicari defuncto, vel alii vivo, nullam omnino vel in specie video rationem dubitandi de ultima parte nostræ Conclusionis.

Scio Aliquos esse, qui negant distinctum effectum ex opere operato, & docent unum eundem effectum conferri duplici titulo, qui alioquin solum fuisset collatus unico titulo, sed hi facile redarguuntur argumento à simili, videlicet, Sacramentum Pœnitentiæ conferret distinctos gradus gratiæ ex opere operato, ab illis, qui causantur ex opere operantis; ergo similiter distinctos gradus remissionis pœnæ temporalis.

Nec dixeris; Christus nupsiam promissæ suscipientibus Sacramenta remissionem pœnæ, sed tantum gratiam; ne, inquam, id dixeris; quia scriptum est Joan. 20. v. 23. *Quorum remiseritis peccata remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt.* Remissio autem peccatorum duplex est, scilicet quoad culpam, & quoad pœnam. Nec est ulla ratio verba Christi intelligendi de sola remissione peccatorum quoad culpam; præsertim cum ex illis verbis, & aliis similibus Matth. 18. v. 19. *Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in calis; & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in calis;* Conc. Trident. cum antiquis Patribus doceat, Claves Sacerdotum concessas esse etiam ad ligandum, id est, ad præcipiendum pœnas hujus sæculi; ergo consequenter ad solvendum pœnas, non hujus sæculi; ergo alterius.

Si quis dixerit; Claves Ecclesiæ esse datas tantum ad solvendum, non etiam ad ligandum; & prætereâ Sacerdotes, dum imponunt pœnas constitutibus, agere contra finem Clavium, & contra institutionem Christi; & satisfactionem esse, quod, virtute Clavium, sublatâ penâ aeternâ, penâ temporali viciumque exsolvenda permaneat; anathema sit. Ita Trident. sess. 14. can. 15. Igitur virtute Clavium, veluti confitens obligatur ad pœnam à Confessario impositam, ita non dubium, quin eadem virtute auferatur pœna temporalis, quæ plerumque, sublatâ penâ aeternâ, permanet exsolvenda; hic est enim finis istius obligationis.

Liquet ergo; Sacramento pœnitentiæ non tantum promissam esse gratiam habitualem, sed etiam remissionem pœnæ temporalis; ergo si distinctos gradus gratiæ conferat ex opere operato, etiam distinctos conferet gradus remissionis pœnæ.

Addo aliud simile: Summus Pontifex concedit, mediis Indulgentiis, remissionem pœnæ, danti eleemosynam vel oranti, & distincti gradus remittuntur ex applicatione Indulgentiæ, ab illis, qui correspondent eleemosynæ vel orationi; ergo concedendum est, Christum

Pontifex pœnæ concedere indulgentiam si quis oraverit pro defunctis.

148.
Objectio.

Solvitur.

Conclusio.

Conc. Trident.

Secundum
Christum
Pœnitenti
missionis
ipsi Sacram
re operant
ubi servus
Et ver
fex potest
v. g. orati
illi, qu
cul dubio
nis ex op
salvo ma
opere ope
militar in
non possi
tyrii ex op
cto, & t
opere ope
148.
Sed dic
in statu p
defuncto
tit defunct
tis requir
quid tum
tionis.
Respon
nec ipse h
tamen lat
suprà dixi
ris præcep
oratio pro
tionis, qu
sufficiant
preced. C
& scrutati
Quand
sanctis p
diam, &
præterito
gationem
tens, imm
defuncto
se privat c
missionis
dè Con
quod Saco
quam imm
custodiam
etiam ad
& castigat
propter
dendum à
Ecclesia
in Cate
Cùm d
scriptum
quantum
litate crim
res & con
fortè pecca

Secl. 13. De Satisfactione sacramentali. Concl. 7. 923

Christum ex suis meritis per Sacramentum Penitentiae applicare distinctum gradum remissionis poenae, ab illis, qui correspondent ipsi Sacramento, aut operi satisfactorio ex opere operantis: cur enim Dominus parcus sit, ubi servus largus est?

Et verò manendo in eodem simili, Pontifex potest exigere aliquod opus pro defunctis, v. g. orationem, & concedere Indulgentiam illi, qui oraverit pro defunctis; quo casu procul dubio satisfactio seu fructus illius orationis ex opere operantis applicatur defuncto, salvo manente fructu Indulgentiae, seu ex opere operato ei, qui oraverit. Ergo consimiliter in nostro casu. Putas, quia Martyr non possit applicare satisfactionem sui Martyrii ex opere operantis alteri vivo vel defuncto, & tamen sibi ipsi retinere effectum ex opere operato? Noli putare.

Sed dicit aliquis: quid ergo si poenitens sit in statu peccati mortalis, quando orat pro defuncto? Istem tunc illa oratio non prodebit defuncto, cum satisfactio ex opere operantis requirit statum gratiae. Consentio: sed quid tum? Ergo non satisfacit suae obligationi.

Respondeo Neg. Conseq. quia probabiliter nec ipse habet effectum ex opere operato, & tamen satisfacit suae obligationi. Sufficit, ut supra diximus, quod ponat substantiam operis praeccepti. Deinde tali casu adhuc posset illa oratio prodesse defuncto per modum impetrationis, quidquid Aliqui reclamant, sed sine sufficienti fundamento, ut patet ex dictis Sect. praeced. Concl. 3. Omnibus ergo perfectis & scrutatis sit haec resolutio finalis.

Quandoquidem satisfactio imposita pro defunctis possit esse tum ad novae vitae custodiam, & infirmitatis medicamentum, tum ad praeteritorum peccatorum vindictam & castigationem; non enim minus punitur poenitens, immo potius magis, cum jejunat pro defuncto, vel alio vivo, quoniam non solum se privat cibo corporali, sed etiam fructu remissionis poenae ex opere operantis; & aliunde Conc. Trid. nihil aliud requirat, quam quod Sacerdos habeat praeculis, ut satisfactio, quam imponit, non sit tantum ad novae vitae custodiam & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad praeteritorum peccatorum vindictam & castigationem; sit, inquam, resolutio finalis, propter paucorum opinionem non esse recedendum à communi praxi Confessariorum, ab Ecclesia cognita, & nusquam reprobata, immo in Catech. Rom. quodammodo approbata.

Cumque in eodem Conc. sess. 14. c. 8. scriptum sit: Debet ergo Sacerdotes Domini, quantum spiritus & prudentia suggererit, pro qualitate criminum, & poenitentium facultate, salutare & convenientes satisfactiones imponere; ne, si forte peccatis commoveant, & indulgentius cum po-

nitentibus agant, levissima quadam opera pro gravissimis delictis imminuendo, alienorum peccatorum participes efficiantur, cum, inquam, sic scriptum sit, & nefas sit dubitare de veritate: hinc Dico septimò:

CONCLUSIO VII.

Confessarius regulariter, & per se loquendo, debet imponere poenitenti satisfactionem per modum praeccepti. Consulta tantum non est sacramentalis.

Quidni debeat imponere? Est namque minister Sacramenti, cujus est procurare seu administrare integrum Sacramentum quantum commode potest. Est praeterea Iudex, ad quem spectat delicta non solum cognoscere, sed etiam vindicare & castigare. Est denique Medicus, qui ex officio tenetur applicare infirmo medicamentum sanitatis. Et ideo subiungit Trident. supra: Habeant autem praeculis (Sacerdotes) ut satisfactio, quam imponunt, non sit tantum ad novae vitae custodiam & infirmitatis medicamentum; sed etiam ad praeteritorum peccatorum vindictam & castigationem.

Ut autem unusquisque sciret, non sufficere consilium, sed necessarium esse praecceptum, pro ratione sui dicti addit: Nam Claves Sacerdotum non ad solvendum duntaxat, sed & ad ligandum concessas, etiam antiqui Patres & credunt, & docent. Igitur impositio satisfactionis, ad quam obligatur Sacerdos est actus jurisdictionis, actus, inquam, ligaminis, qui necessarius includit praecceptum; secus actus solutionis, qualis est concessio Indulgentiae, quae non includit praecceptum.

Dices; Sacerdos consulendo poenitentiam, etiam ligat, quatenus videlicet necessitatem hujus poenitentiae imponit, non simpliciter, sed ad hunc finem consequendi ex opere operato remissionem poenae per hoc Sacramentum. Ita Surius disp. 38. sect. 3. ubi tenet oppositum ultimae partis Conclusionis; mirum docet, quamvis regulariter Sacerdos debeat absolute praecipere poenitentiam, eundem si solum consulat, eam esse sacramentalem, id est, causare remissionem poenae ex opere operato, non minus, quam si absolute fuisset praeccepta.

Pro hac opinione citatur D. Tho. Quod lib. 3. a. 28. & Alii plurimi apud Dianam 3. parte tract. 4. Resol. 82. & parte 4. tract. 4. Resol. 241. propter quorum auctoritatem probabilis merito censetur, & in necessitate practicanda, quando non expedit, ut opus

A a a a a 2 injun-

penitentia

ur executioni à poenitenti-
to, quod fructus ex opere
eramentum possit applicari
i vivo, nullam omnino
ationem dubitandi de il-
onclusionis.
, qui negant distinctum
erato, & docent unum
ferri duplici titulo, qui
et collatus unico titulo
antur argumento à simili
Penitentiae conferre
e opere operato, ab
e opere operantis; ergo
gradus remissionis poenae

Christus nusquam promittit
remissionem poenae,
ne, inquam, id dixerit;
an. 20. v. 23. Quam res
untur eis; & quorum remissio
missio autem peccatorum
quoad culpam, & quod
ratio verba Christi intel-
litione peccatorum quoad
am ex illis verbis, & aliis
v. 19. Quodcumque liga-
verit ligatum & in caelis, &
erit solutum & in
nt. cum antiquis Patribus
totum concessas esse etiam
, ad praecipendum poe-
go consequenter ad sol-
hujus saeculi; ergo alie-

aves Ecclesiae esse datus in-
etiam ad ligandum; & pro-
m imponunt poenas consimiles
Clavium, & contra inflig-
onem esse, quod, virtute Cla-
vernà, poena temporalis ni-
maneat; analibema sit. Ita
. 15. Igitur virtute Cla-
ens obligatur ad poenam
tam, ita non dubitum,
aufferatur poena tempo-
ae, sublatà poena aeterna;
& hic est enim finis illius

amento poenitentiae non
esse gratiam habitualem,
poenae temporalis; ergo
gratiae conferat ex opere
ctos conferat gradus re-

Summus Pontifex con-
centiis, remissionem poe-
am vel oranti, & distin-
ur ex applicatione Indul-
correspondent elemo-
ergo concedendum est
Christum

penitentia
potest con-
edere in-
dulgentiam
si qui ora-
verit pro
defunctis.

148.
Obiectio.

Solutio.

Conclusio.

Concl. Trid.

149.
Probat
Concl.

148.
Obiectio
ex Surtio

qui tenet
oppositum
ultimae parti
Concl.

Citatur et-
iam D. Tho.
& Alii apud
Dianam.